

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ephemeris Ecclesiastica Concionatorvm Hoc Est Considerationes Methodicæ Sev Veritates Practicæ

Ex Vita Domini Jesu, Sanctorumque Gestis In Singulos anni dies mira
facilitate & solertia distributæ ... ; Cum indicibus necessariis

Pars Hyemalis - A Dominica I. Adventus Domini nostri usque ad
Dominicam Septuagesimæ

Haineuve, Julien

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Die 6. Decembris. In Festo S. Nicolai Episcopi & Confessoris. Domine
quinque talenta tradidisti mihi, &c. Nunquam meliùs sibi providet fidelis
Dei servus, quàm nihil sibi retinens, totum se Domino, ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-44194

Apostolicum Virum, non in linguatum aut miraculorum dono, sed in abstinendo & sustinendo. Tota vitæ Christianæ disciplina duobus hinc constat capitibus, *Abstine & sustine*: Abstine à sensibilibus bonis: Sustine mala opposita. Quia videlicet illa sunt duo tantum, quæ nos retardent, aut boni sensibilibus cupiditas, aut mali metus: Nonne hoc experitis, si quid boni operis est exequendum! Nonne inde est quidquid omittis boni, vel quidquid committis mali? Visne hoc etiam scire apertius? Audi sanctum Augustinum: *Omnia peccata dua res faciunt: in homine, Cupiditas, & Timor; Cogitare, discutite, interrogate corda vestra, perscrutimini conscientias, videte utrum possint esse peccata, nisi aut cupiendo aut timendo. Proponitur tibi premium ut pecces, id est, quod te deleat, facis propter quod cupis: Sed forte non induceris donis, terreatur tibi; facies propter quod times. Si cupiditas non valuit, forte timor valebit. Porro autem si de Scripturis contra cupiditatem venit tibi in mentem, quid prodest homini si totum lu-*

cretur mundum, anima verò suum detrimentum patiat! veniat etiam contra timorem in mentem. Nolite timere eos qui occidunt corpus, animam autem non possunt occidere. Ex quibus vides quanti reformat abstinere & sustinere, cum inde vel virtutes universæ, vel peccata omnia enascantur.

Sic idem S. Augustinus de Christo Domino: *Omnia qua habere cupientes non rectè vivebamus, carendo viti: fecit: omnia qua vitare cupientes à studio de viabamus veritatis, perpetuo deiecit: Non enim ullum peccatum committi potest, nisi dum appetuntur ea qua ille contempsit, aut fugiuntur ea qua ille sustinuit.*

Quid magis oppositum Christo, quid magis indignum est Apostolico viro, quid magis alienum à sectatoribus Apostolorum, quàm sectari quod fugit Christus, aut fugere quod est sectatus? Hæc tu ipse fugies & illa ipse sectaberis, nisi omni studio & contentione abstineras, & sustineras.

in Ps. 79.

Matt. 16.

Die 6.
Decemb.

IN FESTO S. NICOLAI EPISCOPI ET CONFESSORIS.

Domine, quinque talenta tradidisti mihi, ecce alia quinque superlucratum sum. Ait illi Dominus eius; Euge serve bone & fidelis, quia super pauca fuisti fidelis, super multa te constituam. Matth. 25.

VERITAS PRACTICA.

Nunquam melius sibi providet fidelis Dei servus, quàm si nihil sibi retinens, totum se Domino, suaque omnia consecrat.

RATIO EST, Quia dum Dei servus nihil sibi retinet, divinam ad se provocat benignitatem.

Sed non melius sibi providet, quàm sic provocando ad se divinam Benignitatem.

Ergo nunquam melius sibi providet fidelis Dei servus, quàm si nihil sibi retinens, totum se Domino suaque omnia consecrat. Quod paucis his verbis S. Hieronymus clarè complexus est: Optimus dispensator est, qui sibi nihil reservat.

I. PUNCTUM.

TAMETSI hæc Evangelium de quinque talentis, commune est omnibus Confessoribus, Episcopis seu Pontificibus: peculiari tamen ratione referri potest ad S. Nicolaum, cujus quinque talenta quæ accepit à Domino, sigillatim memorari possunt; quinque item quæ superlucratum est: ac postremo quinque, quibus insuper à Domino ad nostrum subsidium liberaliter & magnificè est insignitus. Habentur illa fusiùs in meditatione de eo edita, unde hæc breviter referuntur.

Primo quidem, de quinque talentis acceptis, Primum fuit, bonâ indoles, seu nativâ propensio

Gg 2

in

Sap. 8.

in bonum, poteratque illud Sapientis usurpare, *puer eram ingeniosus, & sortitus sum animam bonam.* Secundum fuit, cor docile & tractabile, ut à quibus regendus esset, facillimè regeretur. Tertium, aversio & fuga pravi malorum confortij. Quartum, per facile ad scientias comparandas ingenium. Quintum, facundia naturalis & ingenita, ut posset verè dicere, *Dominus dedit mihi linguam eruditam, ut sciam sustentare eum, qui lassus est verbo.*

Is. 50.

Deinde verò quinque alia quæ superlucratu est talenta, hæc recensentur. Primum: applicatio bonæ indolis ad omne genus bonorum operum ad orationem, ad jejunium & eleemosynam, in quibus piis exercendis operibus insignis fuit à pueritia. Secundò, docilitatem suam non modò puer exercebat erga superiores, sed vir factus & creatus Episcopus sese aliis Episcopis summittebat, ut penè nihil ageret, nisi ex consilio duorum aut trium, quos sibi propterea elegerat consulendos. Tertio, quam improborum fugam & aversionem jam à primis annis vehementem senserat, sic in dies expertus est vehementiorem, ut ab Episcopatu in desertum migrare cogitaret, atque etiam demigrasset, nisi voce divina retentus audivisset, se posse saluari in medio nationis pravae. Quarto, facilitate ingenij ad scientias, scientiam sacrarum, scripturarum, scientiam sanctorum & salutis scientiam animæ, sibi cumularè comparavit. Quintò, facundiam naturalem, exercitatione frequenti tam potentem & efficacem reddidit, ut non minùs valeret in dissuadendis erroribus contra Fidem, quam in persuadendis Christianæ Religionis veritatibus.

Serm. de S. Nicola.

Postremò denique, quæ à Domino præter Beatitudinem, & Gloriam essentialem, sit munera consecutus, & gratias in humanum genus conferendas, tanto in numero celebrantur, S. Bernardus affirmet, post memoriam Virginis singularis, nullum esse, qui memoretur dulcius, aut invocetur frequentius; Ex his tamen recensentur quinque favores præcipui. Primus, sterili partum impettare. Secundus, captivos captivitate liberare. Tertius, tempestates maris sedare. Quartus, balsamum è corpore, ad omnem morbum curandum; profunderè. Quintus, desperatos peccatores ab ipsis inferorum ereptos faucibus, ad meliorem vitam revocare.

Hæc sunt, & multa alia, supra quæ constitu-

tus est fidelis Christi servus, sanctus Nicolaus, qui cum neglectis suis privatis rationibus uni Domino serviendo vacaret, sua magis promovit, quam si suis solum intendisset, Hinc orta est veritas, quæ modò expendenda proponitur, Ut in quocunque vitæ genere quis versetur, *nunquam melius sibi provideat, quam si nihil sibi retinens, nullâ sui ratione habitâ; totum se Domino suaque omnia dedat & consecret.*

Ratio est perspicua, quia cum Dei servus, sic Deo servit torus, ut nihil planè sibi reservet, divinam in se provocat benignitatem. Deus est quidem dives in omnes, etiam antequam quid mereantur, imò etiam postquam demerentur, sed in eos præcipuè divitias Bonitatis suæ explicare, qui sint in se liberales & munifici, nemo dubitare potest, quin dubitet de Dei Bonitate & æquitate. Nam si tu qui hæc meditaris aut legis, nolles tibi exprobrari hominem aliquem suis stipendiis tibi servientem egestate opprimi, cum posses eum sustentare: quid putas de Bonitate Dei ad tuam comparata? Itane te bonum credes, ut quod humanæ est bonitatis nolis omittere; Et non credes Deum ita esse bonum? Oporteret illum aut nescire, aut non posse, aut non velle adesse homini, sic sibi servienti. Utrum ex his dices? Non duo prima; nam illi detrahere scientiam & potentiam, nimis capitale est, & blasphemum. Unde restat tertium, quòd nolit. At vide quàm sit istud longè capitalius, cum magis directè pugnet contra Bonitatem Dei, cujus proprius actus est velle bonum. *Si vos cum sitis mali, nostis bona data dare filiis vestris, quantum magis pater vester.*

II. PUNCTUM.

SED non melius sibi provideat potest Dei servus, quàm sic provocando divinam Benignitatem. Unde enim habet homo, ut bene sibi provideat possit? nempe ex his tribus: primò quòd naturaliter bene sibi velit, deinde quòd sciat quid sit sibi utile; ac postremò quòd id possit. Qui foeliciores sunt in his tribus, hi foelicius & melius sibi suisque rebus provident. At quantumcunque foelices in his, & periti possint esse homines, quis dubitet Deum longè in omnibus eminentiorem esse? An nescis ipsum tibi melius bene velle, quàm tu tibi? An ignoras ipsum melius nosse quid tibi sit utile, quàm tu id noscas? Ipsum denique

que

que quam tu possis, melius posse. Unde planè sequitur, ut quanto Deus homine est melior, sapientior & potentior, tanto melius homini provideatur à Deo, quam ab homine; ac proinde cum hæc ille habeat divinam Providentiam, qui sibi divinam procuravit benignitatem; quis non videt non posse aliter melius sibi provideri? *Converimini & videbitis*, inquit Propheta, *quid sit inter justum & impium; & inter servientem Deo, & non servientem ei.*

Matth. 3.

III. PUNCTUM.

SIC est igitur, ut habet Veritas: Nunquam melius sibi providet Dei servus, quam si nihil sibi retinens totum se, suaque omnia Deo dedat & consecret. Sic enim divinam benignitatem & providentiam sibi conciliat, quæ tantò est aptior nostris rebus feliciter procurandis, quo Deus major est homine. *Omnem sollicitudinem vestram projicientes in eum, quoniam ipsi cura est de vobis*, inquit S. Petrus, cui conformiter Apostolus: *Scio cui credidi & certus sum, quia potens est depositum meum servare in illum diem.* quasi diceret, quod est valde observandum; non hic expecto tales ejus providentiæ & fidelitatis effectus, ut nihil eorum quæ ad hanc præsentem vitam spectant, deesse possit; cum & ipsa præsens vita sit tandem desitura: Sed hoc scio, & certus sum, quòd quidquid boni vel mali accidat, hoc totum rectè ordinet, & provideat in illum diem, qui nun-

1. Pet. 5.

2. Tim. 1.

quam desiturus est, & ad quem nisi omnia nostra dirigantur, non possunt dici feliciter succedere, aut bene provisà esse. *Quid enim proficit homo, si lucretur universum mundum, se autem ipsum perdat, & detrimentum sui faciat?* Hæc est itaque una rei nostræ felicitas, si felicitati æternæ coaptamur & disponimur. Quod cum maximè & indubitatè provideat divina Benignitas illis potissimum, qui sibi fidunt & totos tradunt: certè hi sunt qui sibi maximè provident, dum nihil sibi reservant, ut toti illius sint, qui hoc unum expectat, ut eos tanquam suos in suam ipse felicitatem rectè ducat, & introducat. *Intra in gaudium Domini tui: O quale gaudium! qualis introitus! quid non propterea dandum esset, si emi posset? Et tamen vanale est*, inquit S. Augustinus, *emè si vis, non multum exasctues de re magna propter pretii magnitudinem: tantum valet, quantum habes. Noli quarere quid habeas, sed qualis sis; res ista tanti valet, quantum es tu! Tu da, & habebis illam.* Hoc est nihil tibi de te reserva in Christi servitio, & habebis Christum, qui vera Via est ad æternam illam Vitam.

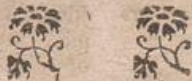
LUC. 9.

Matt. 25.

Serm. 64.

de verbis

Dom.

Gg 3

IN